

พาณิชย์เผยผลสำรวจ ภาระหนี้ประชาชนลดลงเล็กน้อย

นายพูนพงษ์ นัยนาภากรณ์ ผู้อำนวยการสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า (สนค.) โฆษกกระทรวงพาณิชย์ เปิดเผยผลสำรวจความคิดเห็นของประชาชน เดือนกุมภาพันธ์ 2568 จำนวน 6,291 ราย ซึ่งครอบคลุมประชาชนทั่วประเทศ เกี่ยวกับ**ภาระหนี้สินของประชาชน** ผลการสำรวจพบว่า สถานการณ์หนี้สินของประชาชนดีขึ้นเล็กน้อยจากผลสำรวจปี 2566 และมีการลดลงของภาระหนี้นอกระบบ อย่างไรก็ตาม จากผลการสำรวจพบว่า กลุ่มอาชีพพนักงานของรัฐ เกษตรกร และพนักงานเอกชน ยังเป็นกลุ่มอาชีพหลักที่มีสัดส่วนกลุ่มที่มีภาระหนี้มากที่สุดเช่นเดียวกับการสำรวจในรอบก่อนหน้า และผู้ตอบแบบสอบถามมีสัดส่วนความต้องการให้ภาครัฐเข้ามาช่วยเหลือในการลดอัตราดอกเบี้ยมากที่สุด โดยมีรายละเอียดผลการสำรวจ ดังนี้

- **ภาพรวมภาระหนี้สินของประชาชน** จากการสำรวจพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 50.99 มีภาระหนี้สินที่ต้องรับผิดชอบ ซึ่งลดลงจากผลสำรวจปี 2566 (ที่ร้อยละ 62.52) เมื่อพิจารณาจำแนกตามกลุ่มอาชีพพบว่า พนักงานของรัฐ เกษตรกร และพนักงานเอกชน เป็นกลุ่มอาชีพที่มีสัดส่วนการมีภาระหนี้มากที่สุดที่ร้อยละ 68.18 ร้อยละ 57.16 และ ร้อยละ 53.15 ตามลำดับ สอดคล้องกับผลการสำรวจของปี 2566 ขณะที่กลุ่มนักศึกษาและผู้ไม่ได้ทำงานและเกษียณอายุมีสัดส่วนการมีภาระหนี้สินน้อยที่สุด ที่ร้อยละ 20.51 และ ร้อยละ 26.74 ตามลำดับ **การจำแนกตามกลุ่มรายได้** พบว่า กลุ่มผู้มีรายได้ต่อเดือนตั้งแต่ 100,000 บาทขึ้นไป เป็นกลุ่มที่มีสัดส่วนการมีภาระหนี้สินมากที่สุดที่ร้อยละ 81.25 รองลงมาคือ กลุ่มรายได้ระหว่าง 50,001 – 100,000 บาท ที่ร้อยละ 76.15 และกลุ่มรายได้ระหว่าง 40,001 – 50,000 บาท ที่ร้อยละ 62.96 ทั้งนี้ จากผลสำรวจมีข้อสังเกตว่ารายได้มีลักษณะแปรผันตรงกับสัดส่วนการมีภาระหนี้ หรือกล่าวคือกลุ่มที่มีรายได้สูงขึ้นไปจะมีสัดส่วนของผู้ที่มีภาระหนี้มากขึ้น

- **สาเหตุของการเกิดหนี้** ในภาพรวมพบว่า การซื้อและผ่อนอสังหาริมทรัพย์ ที่อยู่อาศัย และยานพาหนะเป็นสาเหตุการเกิดภาระหนี้มากที่สุดที่ร้อยละ 27.47 รองลงมาคือ การเกิดภาระหนี้จากค่าใช้จ่ายประจำที่เพิ่มสูงขึ้น ที่ร้อยละ 25.56 และการเกิดภาระหนี้เพื่อการลงทุน ที่ร้อยละ 11.94 และเมื่อพิจารณาจำแนกตามกลุ่มอาชีพ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่ได้ทำงานและเกษียณอายุมีค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวันที่เพิ่มขึ้นเป็นสาเหตุที่ก่อให้เกิดภาระหนี้มากที่สุด ซึ่งอาจสะท้อนถึงสถานการณ์เศรษฐกิจและค่าครองชีพที่เพิ่มสูงขึ้นในปัจจุบัน

- **ประเภทของหนี้สิน** ในภาพรวมพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีภาระหนี้ มีสัดส่วนเป็นภาระหนี้ในระบบมากที่สุด ที่ร้อยละ 79.89 รองลงมาด้วยการมีภาระหนี้ทั้งในระบบและนอกระบบ ที่ร้อยละ 13.53 และสัดส่วนภาระหนี้นอกระบบ ที่ร้อยละ 6.58 ซึ่งลดลงเล็กน้อยจากผลการสำรวจในปี 2566 (ที่ร้อยละ 7.19) เมื่อพิจารณาจำแนกตามกลุ่มอาชีพ พบว่า พนักงานของรัฐเป็นผู้มีสัดส่วนภาระหนี้ในระบบมากที่สุดที่ร้อยละ 90.37 รองลงมาคือ เจ้าของกิจการ และนักศึกษา ขณะที่เกษตรกรถือเป็นอาชีพที่มีสัดส่วนการมีหนี้ทั้งในระบบและนอกระบบมากที่สุด ที่ร้อยละ 22.20 และอาชีพรับจ้างอิสระเป็นอาชีพที่มีสัดส่วนการมีภาระหนี้นอกระบบมากที่สุด ที่ร้อยละ 15.59 ซึ่งอาจเกิดขึ้นจากปัญหาการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของกลุ่มอาชีพที่ไม่มีรายได้ที่ชัดเจนและแน่นอน และเมื่อพิจารณาจำแนกตามกลุ่มรายได้ พบว่า กลุ่มที่มีรายได้ต่อเดือนไม่เกิน 20,000 บาท เป็นกลุ่มที่มีสัดส่วนการมีภาระหนี้นอกระบบและภาระหนี้ในทั้งสองระบบมากที่สุด ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนมากกว่าครึ่งหนึ่งของผู้ตอบแบบสอบถาม อาจสะท้อนถึงปัญหาภาระหนี้ที่ส่งผลกระทบต่อกลุ่มผู้มีรายได้ไม่สูงมากนัก ซึ่งจำเป็นต้องหาแนวทางแก้ไขเพื่อบรรเทาภาระหนี้ของประชาชนกลุ่มดังกล่าว

สำหรับรูปแบบหนี้สิน ในภาพรวมพบว่า มีรูปแบบหนี้จากการกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินมากที่สุด ที่ร้อยละ 28.90 ลดลงจากการสำรวจครั้งก่อน (ที่ร้อยละ 48.44) ตามมาด้วยหนี้บัตรเครดิต ที่ร้อยละ 24.45 และหนี้จากการกู้ยืมสหกรณ์ที่ร้อยละ 15.63 ขณะที่พนักงานเอกชนและกลุ่มผู้มีรายได้ต่อเดือน 40,001 – 50,000 บาท เป็นกลุ่มที่มีสัดส่วนหนี้จากบัตรเครดิตมากที่สุด และพนักงานของรัฐและผู้ไม่ได้ทำงานและเกษียณอายุมีสัดส่วนหนี้สินจากการกู้สหกรณ์มากที่สุด

- การชำระหนี้รายเดือน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีหนี้ในระบบที่ต้องชำระ ไม่เกิน 10,000 บาท มากที่สุด ที่ร้อยละ 56.79 รองลงมาคือ ชำระหนี้ 10,001 – 30,000 บาท ที่ร้อยละ 28.58 และชำระหนี้ 30,001 – 50,000 บาท ที่ร้อยละ 4.70 และในส่วนการชำระหนี้ในระบบ มีผลการสำรวจสอดคล้องกัน กล่าวคือ ผู้ที่มีหนี้สินในระบบ มีการชำระหนี้รายเดือนไม่เกิน 10,000 บาทมากที่สุด ที่ร้อยละ 23.69 รองลงมาคือ การชำระหนี้ในระบบ 10,001 – 30,000 บาท และ 30,001 – 50,000 บาท ตามลำดับ

- พฤติกรรมการปรับตัวจากผลกระทบของหนี้สิน ในภาพรวมพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามปรับตัวจากผลกระทบของหนี้ โดยวิธีการลดค่าใช้จ่ายฟุ่มเฟือยมากที่สุด ที่ร้อยละ 27.83 รองลงมาคือ การหารายได้เพิ่มที่ร้อยละ 22.23 และการไม่ก่อหนี้สินเพิ่มเติม ที่ร้อยละ 18.47

- ความช่วยเหลือที่ต้องการจากภาครัฐ ในภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามที่มีภาระหนี้มีความต้องการให้ภาครัฐออกมาตรการและนโยบายเพื่อช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาภาระหนี้สินของประชาชนโดยการลดอัตราดอกเบี้ยมากที่สุด ที่ร้อยละ 46.57 และรองลงมาคือ การพักหรือขยายเวลาการชำระหนี้ ที่ร้อยละ 33.21 ซึ่งสอดคล้องกับความต้องการของผู้ตอบแบบสอบถามในทุกกลุ่มอาชีพ อายุ และภูมิภาค ขณะที่ความต้องการลำดับถัดมาคือ การสร้างและส่งเสริมอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ ที่ร้อยละ 15.21 โดยกลุ่มนักศึกษาและกลุ่มผู้มีอายุต่ำกว่า 20 ปี มีสัดส่วนความต้องการให้มีการสร้างและส่งเสริมอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้มากที่สุด ที่ร้อยละ 45.45 และ ร้อยละ 31.17 ตามลำดับ

นายพูนพงษ์ กล่าวถึงท้ายถึงผลการสำรวจครั้งนี้ว่า แม้สถานการณ์หนี้สินของประชาชนจะมีแนวโน้มปรับตัวดีขึ้นเล็กน้อย จากมาตรการช่วยเหลือของภาครัฐที่อาจเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยแก้ไขปัญหาภาระหนี้สินของประชาชน อย่างไรก็ตาม ภาครัฐยังคงติดตามและดูแลปัญหาภาระหนี้สินของประชาชนอย่างใกล้ชิด เพื่อให้การดำเนินนโยบายและมาตรการที่เกี่ยวข้องมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน นอกจากนี้ เมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2568 คณะกรรมการนโยบายการเงิน (กนง.) ได้ปรับลดอัตราดอกเบี้ยนโยบายลงร้อยละ 0.25 จากร้อยละ 2.25 มาอยู่ที่ร้อยละ 2.00 ต่อปี ซึ่งเป็นมาตรการสำคัญที่จะช่วยบรรเทาภาระหนี้สินด้วยอีกทางหนึ่ง ทั้งนี้ ในส่วนของกระทรวงพาณิชย์ยังคงดำเนินมาตรการช่วยเหลือลดภาระค่าครองชีพให้กับประชาชนอย่างต่อเนื่อง เพื่อลดปัญหาการเกิดหนี้อันเนื่องมาจากค่าครองชีพที่สูงขึ้น ผ่านการกำกับดูแลราคาสินค้าและการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อเพิ่มช่องทางการเลือกซื้อสินค้าอุปโภคและบริโภคในราคาที่เหมาะสม อาทิ งานธงฟ้าราคาประหยัด การจัดจำหน่ายน้ำมันปาล์มบรรจุขวดในราคาประหยัด และการลดราคาช่วงเทศกาล ตลอดจนมีกิจกรรมส่งเสริมการตลาดเพื่อเพิ่มช่องทางการจำหน่ายสินค้าเกษตร ซึ่งช่วยดูดซับผลผลิตส่วนเกิน และเพิ่มรายได้เกษตรกร พร้อมทั้งกระจายสินค้าตามฤดูกาลในราคาที่เหมาะสมสู่ประชาชนต่อไป